

Хроника

г. Алматы, Ғылым Ордасы, 4.03.16

МУРАТ ЖҮРҮНОВ – ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ ПРЕЗИДЕНТІ, АКАДЕМИК

Күрметті Отандастар! Қазақстан ғалымдары қазіргі таңда Бес институционалдық реформаны және дағдарысқа қарсы кешенде шараларды жүзеге асырудың айрықша маңыздылығын қолдап, осы бағытта зерттеу жұмыстарын жүргізуде.

Еліміз бүгінде дамудың мүлдем жаңа сапалық деңгейіне аяқ басты. Басты межесі – әлемдегі ең дамыған 30 елдің қатарына қосылу. Соңдықтан, Ұлт Жоспарын табысты іске асыру үшін халықтың жаңа сенім мандатына ие болған президенттік реформаларды орындау үшін Парламент Мәжілісі мен жергілікті маслихаттардың жаңа құрамының қажеттігіне байланысты сайлау науқаны қызу жүріп жатыр.

Әлемдік дағдарысқа қарсы шаралардың стратегиясы қабылданды. Бұл шаралардың мұқият жүзеге асырылуы еліміздің Өсімін, Реформалары мен Дамуын қамтамасыз етеді.

ҰҒА құрамында 240 академиктер мен корреспондент-мүшелері және 76 құрметті мүшелері бар. Оған қоса 36 ұжымдық мүшелері бар. Олар – барлық ұлттық университеттер, академиялық ғылыми-зерттеу институттары. ҰҒА мүшелерінің басым көшілігі университет ректорлары, институт директорлары, кафедра немесе лаборатория жетекшілері, елімізге белгілі зиялы қауым өкілдері. Олардың барлығы дерлік Нұр Отан партиясының белсенді мүшелері. Соңдықтан ҰҒА Нұр Отан партиясының платформасын бірауыздан қолдайды.

Уважаемые коллеги!

Как известно, стержень государства – это экономика, а стержень экономики – это наука и инновационная индустрия, основанная на науке. Любое государство может добиться экономических достижений, а, следовательно, достатка и богатства, лишь на основе индустриализации экономики. Бессспорно, роль агропромышленного сектора при этом не умаляется, однако у государства без индустрии нет будущего. Уже сейчас по показателям внутреннего валового продукта (ВВП) Казахстан занял передовые позиции – в СНГ занимая 2 место после России. ВВП Узбекистана, Киргизстана, Туркменистана и Таджикистана вместе взятые составляют меньше половины ВВП Казахстана.

Глава государства держит проблемы казахстанской науки под постоянным вниманием. Так, за последние 10 лет средства, выделенные на науку, выросли в 5 раз. В соответствии со стратегическим планом развития к 2020 г. ожидается рост финансирования науки до 2,0% от ВВП или в 8 раз.

НАН РК сегодня является действительным членом многих международных ассоциаций академий наук (TWAS, МААН, ШОС, ОИС и др.), которые формируются по принципу «одна страна – одна академия». С главными академиями многих стран ближнего и дальнего зарубежья заключены договоры и соглашения о сотрудничестве – Россия, Китай, Южная Корея, Болгария, Туркменистан, Таджикистан, Киргизстан и др. Это открывает нашим ученым новые возможности для широкого участия в конкурсах на присуждение международных грантов. О повышении авторитета казахстанской науки и НАН РК говорит и тот факт, что президент НАН РК единогласно избран первым президентом вновь образованного Союза национальных академий наук Тюркского мира.

Говоря о развитии казахстанской науки, следует отметить, что на сегодняшний день функционируют 392 научные организации, в которых работает 25,7 тысячи сотрудников. Увеличился приток молодежи в науку. Доля ученых в возрасте до 35 лет возросла на 38 % (в 1,4 раза), доля ученых до 45 лет – на 56%. Однако вузовская наука должна и дальше развиваться.

Значительным стимулом для качественной научной продуктивности ученых являются Государственная премия в области науки и техники имени аль-Фараби, размер которой с 2015 года увеличен в 6 раз и составил 18 млн. тг., а также 6 именных премий Министерств, государственные научные стипендии: 50 - для молодых ученых, 25 - для выдающихся ученых. За последние 10 лет Госпремии РК в основном получали члены НАН РК академики и члены-корреспонденты вместе со своими учениками.

Ученые НАН РК участвуют в определении приоритетных направлений науки и НИОКР в целом по Республике Казахстан, определении лауреатов Госпремий РК в области науки и техники, в работе ВНТК при Правительстве, в коллегии МОН РК, Национального совета РК и др.

Как известно, Казахстан стал полноправным членом Всемирной торговой организации. Настоящая конкуренция только начинается. Теперь наука вновь станет востребованной. Развитие получат только те, которые будут использовать инновационную технологию и надежно обеспечат научное сопровождение своих производств.

Құрметті әріптестер!

Нұр Отан партиясының, өзінін аты айтып тұрғандай алдындағы басты міндесті Отан мүддесін қорғау – Мәңгілік ел, Ұлы дала елі деген мақсатқа қол жеткізу. Ал оған апаратын жол қандай? Осы бағытта еш уақытта өзгермейтін, аксиома болып есептелетін, яғни ғылыми негізде анықталған құндылықтар бар. Олар мыналар. Мемлекеттің негізгі үш сипаты бар: 1. Оның негізгі этносы тұратын жері, яғни шекарасы белгілі территориясы болуы керек. 2. Сол территорияны, шекараны күзеттіп, қорғайтын армиясы болуы керек. 3. Сол мемлекеттің өз қаржысы, қолданыстағы өз ақшасы болуы керек.

Ал қоғамды біріктіретін негізгі 2 құш бар – олар тіл мен дін. Олардың қандай мүшкіл халде екені белгілі, бұл жағдайға әкелген 150 жылға жуық созылған Ресейдің отаршылдық саясаты. Бұл демография заңы бойынша 25 жылдан санасақ 6 ұрпақ. Ал қолымызға қайта тиғен тәуелсіздікке 25 жылға болады. Құдайға шүкір тіліміз де, дініміз де мемлекет қамқорлығында, сондықтан әрі қарай дами береді. Кеңес үкіметі заманында қазақ жеріндегі негізгі қазақ этносының өз еліндегі үлес саны 95% - дан 39%-ға түсіп, қазір қайта көтеріліп, 67%-ға жуықтады. Бұл көрсеткіш халықаралық нормаға сәйкес, мемлекеттегі бір этнос оның 2/3 (үштен екісін) құраса, ол мемлекет көпұлтты емес, монодиңдік мемлекет болып есептеледі. Бірақ қазақ халқы кең пейілді, қонақжай бейбітшіл халық, сондықтан біздің Конституциямызда Қазақстан халықтары емес, халқы деген сөз жазылған. Демек, Елбасы айтқандай біздің ендігі мақсатымыз біреу, тағдырымыз ортақ, болашағымыз да біреу. Сондықтан біз көп ұлтты мемлекетпіз деген сөзді көп айта бермеуіміз керек. Бұл жетістік емес, бұл тағдыры. Ал, жалпы айтатын болсақ, дүниеде тек бір ұлттан тұратын мемлекет жоқ. Кез келген мемлекеттен 100-ге тарта диаспора шығады. Қазақстандағы диаспоралардың тек бессеуінің ғана үлес саны бір пайыздан асады. Олар – орыс, украин, өзбек, ұйғыр және татар халықтарының өкілдері. Өзге диаспоралардың үлес саны бір пайызға да жетпейді. Бірақ олардың бәріде тен құқылы, олардың ана тілдері мен төл мәдениетінің сақталуына Қазақстанда барлық жағдай жасалған. Нағыз демократия деп осыны айту керек.

Біздің бәріміз тен құқылымыз, қазақстандықтар деп аталатын бірегей ұлттыз, Ұлы дала еліміз. Сондықтан Қазақстан халқының бірлігін сақтай отырып, мемлекеттің дамуын, халқымыздың әл-ауқатын толық қамтамасыз етілуін жоғары деңгейде іске асыра алатын жалғыз партия – Нұр Отан партиясын біз бір ауыздан қолдаймыз. Бәрімізге ортақ отанымыз Қазақстан, Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаевтың кеменгерлік қолбасшылығымен гүлдене берсін!

Назар қойып тыңдағандарыңызға рахмет!